

TIEDERAHASTON TOIMIKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2018

TIEDERAHASTON TOIMIKUNTA JA TOIMINTA VUONNA 2018

Tampereen kaupungin tiederahasto on kaupunginhallituksen alainen rahasto, joka myöntää tiedeapurahoja tutkijoille tieteellisen tutkimuksen toteuttamiseen ja julkaisutoimintaan.

Tampereen kaupungin tiederahaston toimikunnan sääntöjen mukaan toimikunnan muodostaa yhdeksän jäsentä, jotka Tampereen kaupunginhallitus valitsee toimikauttaan vastaavaksi ajaksi siten, että yksi jäsen valitaan Tampereen yliopiston nimeämistä ehdokkaista, yksi Tampereen teknillisen yliopiston nimeämistä ehdokkaista ja yksi Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän nimeämistä ehdokkaista. Edellä mainittujen lisäksi kolmen jäsenen on oltava tieteellisesti päteviä. Sääntöjen mukaan toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä ottaa itselleen asiamiehen.

Kaupungin hallitus on kokouksessaan 21.8.2017 § 483 asettanut tiederahaston toimikunnan toimikaudeksi 1.6.2017 - 31.5.2019. Toimikunnan jäseniksi valittiin dekaani Antti Lönnqvist Tampereen yliopiston edustajana, vararehtori Jarmo Takala Tampereen teknillisen yliopiston edustajana, johtajaylilääkäri Kari-Matti Hiltunen Pirkanmaan sairaanhoitopiirin edustajana sekä muina jäseninä yliopistolehtori, dosentti Iiris Ruoho, professori *emeritus* Pertti Järvinen, HT, tutkimus- ja kehitysjohtaja Jenni Airaksinen, FT Kati Järvinen, HM, väitöskirjatutkija Marja Yli-Pärrä ja Harri Uusi-Rajasalo.

Toimikunta on valinnut kokouksessaan 6.10.2017 toimikunnan puheenjohtajaksi Antti Lönnqvistin ja varapuheenjohtajaksi Pertti Järvinen. Toimikunnan asiamiehen tehtävässä toimi VT, OTL Sanan Tohka.

Toimikunta kokoontui kertomusvuoden aikana neljä kertaa.

APURAHAAHAKEMUKSET

Tampereen kaupungin tiederahaston haku toteutettiin sähköisellä E-lomakkeella. Vuoden 2018 tiedeapurahojen haku-aika oli 1.12.2017 - 29.12.2017.

Hakuajan sisällä saapui **139** hakemusta (vuodelle 2017 yht. 190 hakemusta, vuodelle 2016 yht. 130 hakemusta, vuodelle 2015 yht. 141 hakemusta). Hakemuksista 12 olivat tallentuneet järjestelmään keskeneräisinä. 18 hakemusta oli tallentunut järjestelmään useampana versiona. Haussa huomioitavia hakemuksia on siten 109 kappaletta, joista 45 pائنatusapurahaa koskevia ja 64 henkilökohtaista apurahaa koskevia.

Hakemukset painatusapurahoihin 45 kpl

Luonnontieteet	5
Tekniikka	1
Lääke- ja terveystieteet	19
Maatalous- ja metsätieteet	-
Yhteiskuntatieteet	14
Humanistiset tieteet	6

Hakemukset henkilökohtaisiin apurahoihin 64 kpl

Luonnontieteet	4
Tekniikka	3
Lääke- ja terveystieteet	17
Maatalous- ja metsätieteet	-
Yhteiskuntatieteet	19
Humanistiset tieteet	21

MYÖNNETYT APURAHAT

Tiederahaston toimikunta päätti 6.3.2018 ja 15.3.2018 myöntää 27 kpl á 4.200 euron henkilökohtaista apurahaa työskentelyyn ja yhden á 3.000 euron henkilökohtaisen apurahan (Liite 1) ja 38 kpl painatusapurahaa (Liite 2). Painatusapurahan suuruus oli vuonna 2018 käytettävissä olevat varat huomioiden 200 euroa. Toimikunta edellytti jakopäätöstä valmisteltaessa pääsääntöisesti asiantuntijalausuntoa hakemuksen ansioista.

APURAHOJEN JAKOTILAISUUS

Kaupunginhallitus järjesti vuoden 2018 kaupungin myöntämien kulttuuri- ja tiedeapurahojen jakotilaisuuden Raatihuoneella 22.5.2018. Apurahat jakoivat tiederahaston osalta apulaispormestari Johanna Loukaskorpi ja tiederahaston toimikunnan jäsen Pertti Järvinen.

VUODEN VÄITÖSKIRJA- PALKINNOT

Toimintavuonna jaettiin Tampereen yliopistossa ja Tampereen teknillisessä yliopistossa Tiederahaston rahoittama 5.000 euron suuruinen parhaan väitöskirjan palkinto.

Tampereen yliopiston rahaston rahoittaman palkinnon sai yhteiskuntatieteiden tohtori Mikko Poutanen väitöksestään ”Business Meets Politics : Intertwined economic and political discursive structures in the case of Nokia in Finland”, suomenkieliseltä nimeltään ”Taloudesta ja politiikasta :

Taloudellisen ja poliittisen diskurssin yhteneväisyys tapauksessa Nokia”. Poutasen vastaväittäjänä toimi yliopistolehtori Michael Farrelly, Hullin yliopistosta, Iso-Britaniasta ja kustoksena professori Tapio Raunio. Väitöskirja kuuluu valtio-opin alaan. Tutkimuksessaan Poutanen tarkastelee kolmea yhteiskunnallista aluetta arvioidakseen julkisen argumentaation samankaltaistumista: yritys-, media-, ja poliittinen viestintä. Tutkimus keskittyy vuosien 2000 ja 2013 välille. Vaikkei ole yllättävää, että suuryritys nojautuu voimakkaasti käsitettyihin markkinoiden lainalaisuuksiin, on ongelmallista moniäänisen yhteiskunnallisen keskustelun kannalta, että näihin lainalaisuuksiin pohjaava argumentaatio toistuu mediassa ja politiikassa. Yritysten talouspuheesta tuttu argumentaatio toki huomioi yritystekijöiden oikeudet ja irtisanomisten yhteiskunnallisen vaikutuksen, mutta asettaa etusijalle taloudellisen vastuullisuuden, kustannustehokkuuden, tuottavuuden, sekä ulkoisten tahojen, kuten markkinoiden, vaatimukset. On syytä pohtia uhkaako kansalaisille käydä samoin politiikan suhteen. Tutkimus edelleen esittää, että tällaisessa tilanteessa politiikan rooli kaventuu vaihtoehtojen myötä, ja avaa näin tilaa valtaviertapolitiikan ulkopuolisille liikkeille ja argumentaatiolle – populismille. Poutasen väitys on arvioitu omaperäiseksi ja erittäin kunnianhimoiseksi.

Tampereen teknillisen yliopiston rahaston rahoittaman palkinnon sai tekniikan tohtorin Dani Korpi väitöksestään ”Full-Duplex Wireless: Self-interference Modeling, Digital Cancellation, and System Studies”, suomenkieliseltä nimeltään ”Langaton full-duplex tiedonsiirto: Oman lähteen mallinnus, digitaalinen poisto, ja systeemitason analyysi”. Korven erinomaisen ansiokas työ tutkii tapaa, jolla samaa tiedonsiirtokanavaa käytetään samaan aikaan poistamalla lähetyssuunnan oma lähete vastaanotetusta radiolähettestä. Työ on alallaan urauurtavaa, kansainvälisesti kilpailtua ja vaikuttavuudessaan globaalisti merkittävä useiden toimijoiden havittelema läpimurto. Langattoman tiedonsiirron rajoitettu luonnonvara on taajuusspektri, jolla miljoonat ja miljardit langattomat laitteet toimivat. Harvoin näin tutkitulla alalla nähdään läpimurto, joka kaksinkertaistaa käytettävissä olevan taajuuskapasiteetin. Tällä tulee olemaan suuri merkitys ja taloudellinen vaikutus sekä laitekantaa toteuttavien valmistajien liiketoiminnassa mutta erityisesti teleoperaattoreiden liiketoiminnassa. Tutkimussuunta on myös kansainvälisesti merkittävä ja sille on näkyvissä myös selkeä jatkumo uuden tiedon löytämisessä jatkotutkimusten kautta.

TOIMIKUNNAN TUKEMAT VÄITÖKSET

41 väittelijää, joita toimikunta oli tukenut, ilmoitti väitöstyön valmistumisesta vuonna 2018 (Liite 3).

TOIMIKUNNAN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIEN VAROJEN KEHITYS

Tiederahaston toimikunta myöntämien apurahojen käyttöä on valvottu siten, että apurahojen saajat toimittavat toteutuneista kuluistaan tositteet asiamiehelle, joka tekee kulujen hyväksymisestä tai hylkäämisestä päätöksen. Tiederahaston toimikunnan päätös apurahasta on voimassa kaksi vuotta. Perustellusta hakemuksesta tiederahaston asiamies voi myöntää jatkoaikaa kaksi vuotta. Lukuisat apurahat saattavat siten olla maksettutilanteessa vielä useiden vuosien ajan eli ovat rahaston velkaa apurahansaajille. Edellä kerrotulla tavalla syntyneitä menojämiä on ollut välttämätöntä siirtää tilipäätöksessä pitkäaikaisena velkana uudelle tilikaudelle.

31.12.2018 siirrettiin pitkäaikaisena velkana uudelle tilikaudelle kultakin vuodelta maksamatta olevat apurahat, yhteensä 132.332,58 euroa.

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

12. päivänä tammikuuta 2019

Sanna Tohka
Tiederahaston asiamies

LIITTEET

1. Henkilökohtaisen apurahojen jakopäätös
2. Painatusapurahojen jakopäätös
3. Toimikunnan tukemat väitökset 2018